

ผลงานนวัตกรรม

ชื่อนวัตกรรม : clock contraction

ผู้ประดิษฐ์ : นางนุชนาฏ มलयงค์ พยาบาลวิชาชีพ

หน่วยงานห้องคลอด โรงพยาบาลกันตัง จังหวัดตรัง

บทนำ

จากสถานการณ์ห้องคลอด ในปี 2556-2558 พบอัตราการตกเลือดหลังคลอดมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นและเป็นอุบัติการณ์ความเสี่ยงทางคลินิกอันดับ 1 ของหน่วยงาน จากการทบทวนพบว่าสาเหตุส่วนใหญ่เกิดเนื่องจาก มดลูกหดตัวไม่ดี รกค้าง และการฉีกขาดช่องทางคลอด ห้องคลอดตระหนักถึงความสำคัญถึงอันตรายและภาวะแทรกซ้อนที่อาจเกิดกับมารดา

จากการทบทวนการปฏิบัติงาน พบส่วนที่ยังเป็นปัญหาคือ การคลึงมดลูกในระยะ 2 ชั่วโมงแรกหลังคลอด โดยพบว่าการปฏิบัติงานในระยะ 2 ชั่วโมงแรกหลังคลอด โรงพยาบาลกันตัง ยังไม่สามารถให้บริการได้ไม่ครอบคลุมกับแนวทางการดูแลที่มีคุณภาพ โดยขาดการดูแลการคลึงมดลูกในระยะหลังคลอดที่ได้มาตรฐาน กล่าวคือ แนวทางปฏิบัติในระยะสองชั่วโมงแรกหลังคลอดของหน่วยงานห้องคลอดโรงพยาบาลกันตังปกติ มีการประเมินการหดตัวของมดลูกทุก 30 นาที ในสองชั่วโมงแรกหลังคลอด WHO แนะนำว่าภายหลังรกคลอดให้นวดคลึงบริเวณยอดมดลูกของผู้คลอดจนมดลูกหดตัวดี และให้นวดคลึงซ้ำทุก 15 นาที จนครบสองชั่วโมงหลังรกคลอด จะหยุดนวดคลึงมดลูก

ดังนั้น ผู้ศึกษาจึงสนใจที่จะพัฒนาระบบการดูแลมารดาในระยะสองชั่วโมงแรกหลังคลอด โดยคิดค้นนวัตกรรม Clock contraction เพื่อให้มารดาหลังคลอด นวดคลึงมดลูกได้ตามมาตรฐานการดูแล

วัตถุประสงค์

: เพื่อให้มารดาในระยะ 2 ชั่วโมงแรกหลังคลอดสามารถคลึงมดลูกได้ตามมาตรฐานการดูแล ลดปริมาณการสูญเสียเลือด และลดอัตราการเกิดภาวะตกเลือดหลังคลอดจากการหดตัวไม่ดีของมดลูก

ขั้นตอนการดำเนินงาน

- 1.เก็บรวบรวมข้อมูล
- 2.ประชุมชี้แจงเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานให้ทราบถึงวัตถุประสงค์ของการทำนวัตกรรม และทำความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้นวัตกรรม และแบบประเมินการปฏิบัติให้เข้าใจตรงกัน และขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.จัดทำแบบบันทึกการคลึงมดลูกครบ 9 ครั้ง ของมารดาในระยะ 2 ชั่วโมงแรกหลังคลอด แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้ให้บริการต่อการใช้นวัตกรรม Clock contraction แบบสอบถามความพึงพอใจของมารดาหลังคลอดต่อการใช้นวัตกรรม Clock contraction
- 4.จัดทำนวัตกรรม

นวัตกรรม Clock contraction

ขั้นตอนการใช้

1. อธิบายมารดาหลังคลอด โดยให้ทราบวัตถุประสงค์ของการใช้นวัตกรรม ประโยชน์ของการใช้
2. หลังจากรกคลอดแล้ว พยาบาลห้องคลอดในเวรคลึงมดลูกไล่ก้อนเลือดออกให้หมดและตรวจสอบช่องทางคลอดให้เรียบร้อยแล้วใส่ผ้าอนามัยทันที
3. พยาบาลให้คำแนะนำวิธีการคลึงมดลูกตามเสียงเตือนนาฬิกาปลุก โดยวางมือข้างที่ถนัด บริเวณยอดมดลูกและคลึงเบาๆด้วยปลายนิ้วจนกว่ามดลูกจะหดตัวดี
4. เก็บนาฬิกาปลุกไว้กับมารดาหลังคลอดจนกว่าพยาบาลห้องคลอดจะเย็บแผลเสร็จเมื่อย้ายมารดามาห้องหลังคลอด พยาบาลห้องคลอดนำนาฬิกาปลุกมาวางที่หัวเตียงมารดาและคลึงมดลูกตามเสียงเตือนของนาฬิกาปลุกทุก 15 นาที จนครบ 2 ชั่วโมงหลังคลอด
5. พยาบาลห้องคลอดในเวรประเมินการสูญเสียเลือดในระยะ 2 ชั่วโมงแรกหลังคลอด โดยการชั่งผ้าอนามัยเพื่อวัดปริมาณเลือดด้วยเครื่องชั่งดิจิตอล แสดงผลเป็นตัวเลขมีหน่วยเป็นกรัม โดย 1 กรัม เท่ากับ 1 มิลลิลิตร แล้วบันทึก
6. แจกแบบสอบถามความพึงพอใจต่อการใช้นวัตกรรม

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. มารดาที่ได้รับการเตือนจากนาฬิกา มีการสูญเสียเลือดในระยะสองชั่วโมงแรกหลังคลอดน้อยลง
2. ลดอัตราการตกเลือดหลังคลอดจากภาวะการหดตัวไม่ดีของมดลูก

ผลการดำเนินงาน

1. จากการใช้นวัตกรรม Clock contraction ให้กระตุ้นมารดาในสองชั่วโมงแรกหลังคลอดจำนวน 30 ราย พบว่ามารดาได้มีการคลึงมดลูกตามมาตรฐานทำให้มารดาหลังคลอด 2 ชั่วโมงมีปริมาณเลือดออกทางช่องคลอดน้อยกว่า 80 มิลลิลิตร จำนวน 21 ราย คิดเป็น 70% อีก 10 ราย มีปริมาณเลือดออกทางช่องคลอดมากกว่า 80 มิลลิลิตร คิดเป็น 30 %

ปัญหาและอุปสรรคที่พบ

1. มารดาหลังคลอดที่คลอดเวรตึก ไม่สามารถคลึงมดลูกได้ตามเสียงเตือนทุกครั้ง ซึ่งให้เหตุผลว่า เหนื่อย ล้าจากการคลอด เลยเพลอหลับไป บางรายก็กำลังให้นมบุตรอยู่ในขณะที่เสียงนาฬิกาเตือน พอถูกกินนมเสร็จก็ลืมว่าต้องคลึงมดลูก
2. กรณีที่มีคลอด 2 รายพร้อมกันหรือคลอดในระยะเวลาที่ใกล้เคียงกัน ทำให้มารดาหลังคลอดสับสนในเสียงเตือนของนาฬิกา

กิจกรรมพัฒนา

- พัฒนารูปแบบเสียงในกรณีที่มีคลอด 2 รายพร้อมกันหรือคลอดในระยะเวลาที่ใกล้เคียงกัน ทำให้มารดาหลังคลอดสับสนในเสียงเตือนของนาฬิกา เสียงที่แตกต่างกัน
 - นำนวัตกรรม Clock contraction ไปปรับใช้ ในการช่วยจับเวลา การ ทำ Chest compression
-